

2008

**SERBEST ÇALIŞAN MİMARLAR ÇALIŞTAYI
DEĞERLENDİRME RAPORU**

2008 KUŞADASI DANIŞMA KURULU DEĞERLENDİRME RAPORU

2008 Kuşadası Çalıştayı etkin ve verimli bir çalışmayla önemli bulgu ve önerilerin belirlenmesini sağlamıştır. 2007 Danışma Kurulu çalışmalarının bir devamı olarak kurgulanan çalıştayda belirlenen öncelikli alanlarda öneriler geliştirilmiş ve bu öneriler öncelik sırasına konmuştur. Bu önerilerin analizi ve yorumlanması bir komisyon tarafından ele alınmış ve bu rapordaki son şeklini almıştır. Danışma Kurulu temel fonksiyonları arasında olan öncelikli çalışma alanlarını belirlemek ve Mimarlar Odası'nın karar organlarına öneriler sunmak görevini başarıyla yürütmüştür. Sonuçlar ve öneriler meslek pratiğinin sorunlarının bugünkü kesitini açıkça yansıtmakta ve oluşturulacak eylem planları için bir altlık teşkil etmektedir.

Uzun saatler boyunca neredeyse kesintisiz süren çalıştayda Danışma Kurulu Üyeleri aktif olarak öneri geliştirme ve fikir paylaşımı süreçlerine önemli katkılar yapmışlardır. Çalıştaya aktif olarak 234 üye katılmış ve 3 oturum boyunca enerjilerini koruyarak danışılan konuları irdeleyerek öneriler geliştirmişlerdir.

Aşağıda sırasıyla her üç oturumun çalışma konuları ve bu konularla ilgili geliştirilen öneriler sıralanmıştır. Danışma kurulunun temel görevinin problemleri ve potansiyel gelişime açık alanlarda çözüm ve gelişim için öneriler geliştirerek Oda'nın ilgili kurullarına yol göstermek olduğu gözönüne alınarak aşağıdaki sonuçlar değerlendirilmelidir. Sonuçlar Mimarlar Odası organları için önemli ipuçları içermektedir.

1. Serbest Meslek Uygulaması Sürecinde Kurumlar ve Yapılaşma ile İlgili Mevzuata Dair Yaşanan Sorunlar; (2007 Yılında Saptanan Sorunlar)

2008 Kuşadası Danışma Kurulu çalıştayında 2007 de yapılan Danışma Kurulunda belirlenen temel problem alanlarında yapılan 3 ayrı oturum düzenlenmiş, öneriler ışığında 1. oturumda üzerinde çalışılması planlanan öncelikli alanlar aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır:

1. İmar Kanunu ve yönetmeliklerin kurumlarca farklı yorumlanması
2. Mimari projenin hayata geçirilmesi aşamalarında kurumlarda yaşanan teknik eleman eksikliği ve süreç ile ilgili aksaklıklar
3. Yönetmeliklerin ve projelerin çağdaş normlara uygun olarak güncellenmesi ve bilgi paylaşımı
4. Yerel yöneticilerin ve kamu görevlilerinin imar yönetmelikleriyle ilgili uygulamalarından kaynaklanan bürokratik engeller
5. Yönetmelik değişikliği veya meslek pratiği konusunda oda ve mimar işbirliği
6. Eğitim, işlem ve belge bedelleri

1. oturum sonucunda toplam öneri sayısı ve sınıflandırma sonucu ortaya çıkan öneri grupları sayısı, değerlendirilen mimar grupları sayısı aşağıda belirtilmiştir:

Oturum numarası	: 1. oturum
Değerlendirilmeye alınan mimar grubu sayısı	: 45 grup
Sınıflandırılmış Öneri Grubu sayısı	: 6 ana öneri
Toplam Yazılmış Öneri Sayısı	: 199 öneri

Yöntem:

Oluşturulan 45 adet alt çalışma grubunun oluşturduğu öneriler benzerliklerine ve konularına göre kümelendirilmiştir. Öneri kümeleri tüm öneriler dikkate alınıp incelendikten sonra oluşturulmuştur. Ana grupların dışında kalan 'diğer' grubu hiçbir ana grubun altında yer almayan kişisel önerileri içerdiği için ana öneri grup başlığı altında incelenmemiştir.

Sonuçlar:

Yapılan analiz sonucunda yukarıda belirtilen 6 ana küme altında toplanan öneriler incelenmiş ve her grubun altında çıkan öneriler frekans sıklıkları gözönüne alınarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir;

1. İmar Kanunu ve yönetmeliklerin kurumlarca farklı yorumlanmasına ilişkin yorumlar arasında en sık karşılaşılan öneriler;

- Yönetmeliklerin çok sık değişmemesi, değişimin bir süreç sonunda gerçekleşmesi, yönetmeliklerin daha açıklayıcı hale getirilmesi için çizimlerle desteklenmesi, kanun yapıcılarının yoruma açık olmayacak şekilde düzenlemeler yapmaları,
 - Mimari projelerin hayata geçirilmesi aşamalarında imar mevzuatının (yönetmeliklerinin) daha iyi incelenip yorumsuz hale getirilmesi, netleştirilmesi, yerel yönetimler tarafından sadeleştirilerek tekrar yapılandırılması, yönetmeliklerin uygulanmadan önce pilot çalışmalarının yapılması ve gereken eğitimlerin (hem yönetmelikleri uygulayanlara, hem de etkilenenlere) sağlanması,
 - Yönetmeliklerin değişen şartlara göre uygun şekilde güncellenmesi,
 - Yapılaşmayla ilgili kanunlar, yönetmelikler bir bütün halinde ve birbiriyle uyumlu hale getirilerek tek bir mevzuat olarak toplanması, bir tek yapılaşma mevzuatı olması
- konusundaki önerilerdir.

2. Mimari projenin hayata geçirilmesi aşamalarında kurumlarda yaşanan teknik eleman ve süreç ile ilgili aksaklıklar ile ilgili öneriler;

- Denetimdeki kamu görevlilerinin görevleriyle ilgili olarak teknik yönden sürekli eğitilmesi,
- Belediyelerde çalışan teknik elemanların (mimar, mühendis, şehir plancısı, tekniker) eğitimli ve tecrübeli olması, belli aralıklarla sürekli mesleki gelişim programlarına devam etmeleri,
- Yapı denetim şirketlerindeki proje denetçisi elemanların mutlaka mesleklerinde tecrübeli, yönetmeliklere vakıf olması aynı zamanda Oda tarafından zaman zaman eğitime alınması,
- İmar kanunu ve yönetmeliklerin hazırlanmasında mimarların daha etkin görev almasının sağlanması,
- Kanun ve yönetmelik koyucular yerel yöneticiler ve kamu görevlilerinin serbest piyasa tecrübesi edinmeleri, serbest piyasa koşullarından haberdar olmaları,
- Yerel yöneticiler ve kamu görevlilerinin de serbest çalışan mimarlar gibi SMG eğitimine tabi tutulması, konusundaki önerilerdir.

3. Yerel yöneticilerin ve kamu görevlilerinin imar yönetmelikleriyle ilgili uygulamalarından kaynaklanan bürokratik engellere yönelik öneriler;

- Ruhsatlandırma sürecinin sınırlandırılması, hızlandırılması (yerel yönetimlerce),
- Koruma Kurulları'nın daha verimli çalışması,
- Belediyeye verilen ruhsat aşamasındaki projeler incelendikten sonra, proje üzerindeki eksiklerin, yazılı olarak müelliflere verilmesi, böylece proje onay sürelerinin kısaltılması.
- Mimari projenin hayata geçirilmesi aşamalarında kurumlarda yaşanan sürecin kısaltılıp, mevzuatın azaltılması için Odaların gerekli kamuoyu oluşturma çalışmalarını planlı şekilde yapmaları, verimlilik artırıcı çalışmalarını yapması ve desteklemesi,
- Ruhsat almak için hazırlanan dosyada evrak sayısının azaltılması. Mimarın evrak takipçisi durumundan kurtarılması,
- Mimari projenin çok uzun bir süreçten geçmesini önlemek için tüm birimlerin birbirlerini takip eden süreç içinde iletişim ağı içinde olması,
- Belediyelerde (proje görüşmeleri için) görüşme saatleri dışında nöbetçi memur bulundurulmasına yönelik önerilerdir.

4. Yönetmelik değişikliği veya meslek pratiği konusunda Oda ve mimar işbirliğini destekleyici öneriler;

- İşlemlerin şekli, gerekli evraklar ve ücret bilgileri Tapu Kadastro İşlem Rehberi gibi, belediyelerin mutabakat sağladığı bir listeye dönüştürülmesi. Buna rağmen kurum ve kuruluşların yasa ve yönetmelik dışı keyfi uygulamalarına karşı mimarın talebiyle ilgili kurum ve kuruluşla Mimarlar Odası'nın yaptırım uygulaması ve/veya düzeltme için ikna/kamuoyu oluşturma çalışmalarının yapılması,
- İmar Kanunu ve yönetmelikleri konusunda, ruhsat veren kurum (belediye imar işleri) ile projeyi denetleyen Mimarlar Odası arasında, sorunlar ve çözümleri konusunda ortak bir koordinasyon sağlanması,
- Ruhsat mercileri ile Oda yönetimlerinin her değişiklikte karşılıklı görüşmeler yapması sağlanarak üyelerin doğru ve zamanında bilgilendirilmesi,
- Belediye Meclis Kararlarında, Mimarlar Odası'nın müdahil olma fırsatı verilmesi, Belediyelerde mimari projelerin denetlenmesini mimar ünvanına sahip bir bireyin gerçekleştirmesine yönelik önerilerdir.

5. Yönetmeliklerin ve projelerin çağdaş normlara uygun olarak güncellenmesi bilgi paylaşımına yönelik öneriler;

- Yönetmeliklerle ilgili kurumlar arası yapılan (uygulama sorunları ile ilgili) yazışmaların Oda'nın internet sayfasında yayınlanması ve bu şekilde süreçlerin üyeler için şeffaflığının sağlanması,
- Yönetmelik değişikliklerinin Oda tarafından sürekli internet ortamında güncellenmesi,

- Yönetmeliklerdeki değişikliklerin e-mail yolu ile tüm mimarlara gönderilmesi (serbest ya da kamu),
- Mevzuat ile ilgili her değişikliğin örnek uygulamalar ile üyelere aktarılması, bilgilerin güncellenmesi,
- Yönetmelik değişikliklerinin etkin haberleşme araçlarıyla bildirilmesi. Mimarlar Odası tarafından çağdaş normlara uygun İmar Kanunu ve yönetmeliği çalışmasının yapılması ve bu çalışmanın Genel Merkez tarafından Bakanlığa iletilmesi doğrultusunda gerekli çalışmanın yapılması,
- Belediyelerin web sayfalarında imar uygulama şekillerinin ve ilgili yönetmeliklerin yayınlanmasına yönelik önerilerdir.

6. Eğitim, işlem ve evrak ücretleri ile ilgili öneriler;

- Oda mesleki denetim bedellerinin yüksek olması ve bunun indirilmesi ya da yeniden gözden geçirilmesine yönelik öneridir.

1.Oturumda öneri sayılarının konulara göre dağılımı:

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİ GRUPLARI	KONUyla İLGİLİ ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
1	İmar Kanunu ve yönetmeliklerin kurumlarca farklı yorumlanması	71	36%
2	Mimari projenin hayata geçirilmesi aşamalarında kurumlarda yaşanan teknik eleman ve süreç ile ilgili aksaklıklar	50	25%
3	Yerel yöneticilerin ve kamu görevlilerinin imar yönetmelikleriyle ilgili uygulamalarından kaynaklanan bürokratik engeller	21	11%
4	Yönetmelik değişikliği veya meslek pratiği konusunda Oda ve mimar iş birliği	21	11%
5	Yönetmeliklerin ve projelerin çağdaş normlara uygun olarak güncellenmesi ve bilgi paylaşımı	17	8%
6	Eğitim, işlem ve evrak ücretleri	4	2%
7	Diğer	15	7%
TOPLAM		199	100

SONUÇ: Yönetmelik ve mevzuatların daha etkin ve verimli bir meslek pratiğine uygun olarak sadeleştirilmesi ve güncellenmesi, ruhsat alma süreçlerindeki sürenin kısaltılması, uygulamada eşgüdümün sağlanması ve mevzuatın yoruma açık olmadan net şekilde geliştirilmesi, süreçteki tüm tarafların sürekli eğitimi ve birbirlerini anlamaları için gerekli koordinasyon ve iletişim ortamlarının sağlanması şeklinde önerilerin yoğunlaştığı analiz edilebilir. Oda karar organlarının orta ve uzun vadede bu konularda uygun strateji ve planları geliştirmesi ve uygulaması meslek pratiğinin niteliğini artırmada önemli faydalar sağlayacaktır.

2. Mimarlık Hizmetlerinin Bedellendirilmesi ve Bedellerin Denetlenmesine İlişkin Sorunlar:

2008 Kuşadası Danışma Kurulu çalıştayında 2007'de yapılan Danışma Kurulu'nda belirlenen temel problem alanlarında fikir alışverişi ortamı yaratmak ve olası çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Üzerinde çalışılması planlanan öncelikli alanlar aşağıda belirtilmiştir:

1. Mimarlık hizmet bedellerinin saptanması, mimarlık hizmetlerine ilişkin bedellere uyulmaması,
2. Mesleki denetim bedelleri,
3. Faturanın Oda tarafından denetlenmesi,
4. KDV oranı.

2. Oturumda çalıştaya katılan üye sayısı ve oluşturulan önerilerin sayısı aşağıdadır:

Çalıştaya Katılan Sayısı : **234 üye**

Form Dolduran Sayısı : **182 form**

Yazılmış Öneri Sayısı : **528 öneri**

Danışma Kurulu üyelerinin bu konuda gösterdikleri çaba ve enerji Oda Yönetimi için kayda değer katkılar ve öneriler geliştirilmesini sağlamıştır. Çalıştayda aynı zamanda üyeler arası iletişimin geliştiği, meslek pratiği ile ilgili önemli paylaşımların üyeler arasında gerçekleştiği gözlenmiştir.

Yukarıda belirlenen öncelikli konularla ilgili genel bilgilendirmeler ve grup çalışmaları sonuçları Danışma Kurulu sonrasında oluşturulan komisyon tarafından detaylı olarak değerlendirilmiş ve aşağıdaki sonuçlar Danışma Kurulu'nun öncelikli önerileri olarak özetlenmiştir. Danışma Kurulu üyelerince geliştirilen ve öncelik sırasına sokulan bu öneriler Oda'nın yetkili organlarının alacakları kararlarda önemli katkılar sağlayabilir.

Mimarlık Hizmetleri Bedelleri ve Mesleki Denetim Hakkında Öneriler

Bu konuyla ilgili Danışma Kurulu tarafından geliştirilen öneriler frekans ve pareto analizi yapılarak değerlendirilmiş ve öncelik sırasına konmuştur. Bu çerçevede Danışma Kurulumuzun ortak çalışmasında geliştirilen öneriler ve öncelik sıralaması aşağıdaki gibidir. Bu veriler konu ile ilgili uygulamalarda karar verme aşamasında önemli bir destek olarak fayda sağlayabilir.

Frekans ve Pareto analizi ile önerilerin öncelikli olarak sıralanmış durumları:

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİNİN ÖZÜ	ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI	ÖNERİLERİN İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
1	K.D.V. oranlarının düşürülmesi için çalışmalar yapılsın.	57	31,32%	10,75%
2	Mesleki denetim bedelleri düşürülsün.	53	29,12%	10,00%
3	Fatura denetimi güncel haliyle devam etsin.	39	21,43%	7,36%
4	Kademeli fatura denetimi yapılsın.	37	20,33%	6,98%
5	Mimarlar Odası fatura denetimi yapmasın.	31	17,03%	5,85%
6	Proje ücretlerinin banka yolu ile tahsil edilmesi sağlansın. M.O.'nca ödemeler denetlensin.	31	17,03%	5,85%
7	Serbest mimarlık hizmet bedelleri düşürülsün.	27	14,84%	5,09%
8	Proje denetim kalitesinin artırılması için çalışmalar yapılsın.	18	9,89%	3,40%
9	Faturalar koçanlarıyla birlikte denetlensin.	16	8,79%	3,02%
10	Proje hizmeti vergi dilimlerinin düzenlenmesi için çalışmalar yapılsın. (5846 S. K. çerçevesinde)	15	8,24%	2,83%
11	Denetlenen faturalar Maliye'ye verilsin.	14	7,69%	2,64%
12	Fatura denetiminin ülke genelinde aynı şekilde uygulanması sağlansın.	14	7,69%	2,64%
13	Meslek etiğinin geliştirilmesi için çalışma yapılsın.	13	7,14%	2,45%
14	Mesleki denetim bedelleri güncel haliyle devam etmeli.	13	7,14%	2,45%
15	Fatura denetimi yıl sonunda tüm işler üzerinden yapılsın (veya KDV beyannamesine bakılsın); B.T.B. verilmesi için ön şart olsun.	12	6,59%	2,26%
16	Fatura denetimi yapılsın; fatura miktarı denetlenmesin.	10	5,49%	1,89%
17	Mesleki denetim bedelleri proje alanları ile orantılı hale getirilsin.	9	4,95%	1,70%
18	Proje niteliğinin yükseltilmesi için çalışmalar yapılsın.	8	4,40%	1,51%

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİNİN ÖZÜ	ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI	ÖNERİLERİN İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
19	Mesleki denetim bedellerinde bölge katsayısı uygulansın.	6	3,30%	1,13%
20	T.U.S.ların sicilleri için binanın bittiği veya inşaatın durduğu, M.O.'nca tespit edilsin.	5	2,75%	0,94%
21	Asg.Ücr.tarifesinin uygulanmasının sağlasın. Uygulamayanlar için cezai yaptırımlar getirilsin.	5	2,75%	0,94%
22	İmzacı mimarlar deşifre edilsin.	5	2,75%	0,94%
23	Mesleki ücret tarifesi kaldırılsın.	4	2,20%	0,75%
24	Fatura denetiminde diğer meslek odaları ile işbirliği yapılsın.	4	2,20%	0,75%
25	Serbest mimarlık hizmet bedellerinde dengesizlikler giderilsin.	4	2,20%	0,75%
26	Faturalar açık kesilebilsin.	4	2,20%	0,75%
27	SMG hizmet kalitesinin artırılması için çalışmalar yapılsın.	3	1,65%	0,57%
28	Yapı sınıfı tanımlarının düzeltilmesi için çalışmalar yapılsın.	3	1,65%	0,57%
29	Proje denetiminde adaletli davranılsın.	3	1,65%	0,57%
30	Serbest mimarlık hizmet bedelleri düşürülmesin.	3	1,65%	0,57%
31	Mimarlık büroları istihdam, program lisansı, teknik altyapı açısından incelenerek tescillenmelidir.	3	1,65%	0,57%
32	Mimarlar Odası iş dağıtımı yapsın.	3	1,65%	0,57%
33	T.U.S. Denetimin bedeli alınmasın.	3	1,65%	0,57%
34	Serbest Mimarlık Hizmet Bedeli formülü yeniden hazırlanmalı.	3	1,65%	0,57%
35	Mesl. Uyg. So.'nun denetimi yapılmadığından, M.U.S. üzerinden mesl.de. bedeli alınmasın.	2	1,10%	0,38%
36	Mimarlar Odası, mimar ile işveren arasındaki sözleşmeyi almasın.	2	1,10%	0,38%
37	İşin yapıldığı bölgedeki mimara mesleki rekabette avantaj sağlansın.	2	1,10%	0,38%
38	Mimarlar Odası tarafından M.U.S. denetimi yapılsın.	2	1,10%	0,38%
39	T.U.S. bedelleri yükseltilsin.	2	1,10%	0,38%
40	Maliyenin K.D.V. denetimini Asg.Hzm. Şrt. göre yapmasını sağlayan mevzuat değiştirilsin.	2	1,10%	0,38%
41	Tüzel kişilerin proje hizmeti vermemesi; bu hizmetin gerçek kişilerin serbest meslek makbuzu ile vermesi sağlansın	2	1,10%	0,38%
42	Yerel yönetimlerin BTB ve SDB araması sağlanmalıdır.	2	1,10%	0,38%

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİNİN ÖZÜ	ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI	ÖNERİLERİN İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
43	Proje hizmeti için her mimara yıllık kota uygulaması yapılsın. (T.U.S. Gibi)	2	1,10%	0,38%
44	Tüm proje denetimleri için tek belge bedeli alınsın.	2	1,10%	0,38%
45	Mesleki denetimden bedel alınmasın.	2	1,10%	0,38%
46	Mimarlar Odası tarafından T.U.S. denetimi yapılsın.	2	1,10%	0,38%
47	Şantiye şefliği bedelinin bankaya yatırıldığı M.O. tarafından denetlenmeli.	2	1,10%	0,38%
48	T.U.S. faturaları kademeli olarak denetlensin.	1	0,55%	0,19%
49	Mesleki denetim bedelleri artırılsın.	1	0,55%	0,19%
50	Mimarlar Odası'na fazla proje getiren bürolar özellikle denetlensin.	1	0,55%	0,19%
51	Sözleşme denetimi sıkılaştırılsın.	1	0,55%	0,19%
52	Banka yolu ile tahsi edilen proje bedelinin %25'i yıl sonunda BTB almış bürolara dağıtılsın.	1	0,55%	0,19%
53	M.O. Proje bedellerini nakit olarak tahsil etsin. Vergi Dai. İle ilişkinerek vergi kesintisini yapsın; bakiye mimara verilsin.	1	0,55%	0,19%
54	Şantiye şefliği tanıtım belgesi harcı düşürülsün.	1	0,55%	0,19%
55	Bölge katsayısı kaldırılsın.	1	0,55%	0,19%
56	T.U.S. limiti arttırılsın.	1	0,55%	0,19%
57	Asgari Proje Bedelleri Tablosunun ismi "Mesleki Denetim Bedelinin Hesaplanmasına Esas Ücret Tablosu" yapılsın.	1	0,55%	0,19%
58	T.U.S. Mesleki denetim bedeli de kademeli düzenlenerek maktu bedeller haline getirilsin.	1	0,55%	0,19%
59	Serbest Mimarlık hizmet bedelleri Serbest Çalışan Mimarlar komisyonunca belirlensin.	1	0,55%	0,19%
60	Şantiye şefleri Oda tarafından yeni mezunlar arasından sırayla atansın.	1	0,55%	0,19%
61	Proje tip sözleşmesi yeniden hazırlansın. Ayrıca sözleşme yapımında hukuk danışmanlığı sağlansın.	1	0,55%	0,19%
62	Mimarların, mimari proje dışında hiçbir projenin yüklenicisi olmamalıdır.	1	0,55%	0,19%

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİNİN ÖZÜ	ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI	ÖNERİLERİN İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
63	Bölge katsayıları düşürülmesi yönünde yeniden düzenlensin.	1	0,55%	0,19%
64	BTB sahibi mimarlardan tanıtım belgesi bedeli alınmasın.	1	0,55%	0,19%
65	Bölge katsayıları yükseltilmesi yönünde yeniden düzenlensin.	1	0,55%	0,19%
66	Aşgari ücret tarifesi Resmi Gazetede yayınlansın.	1	0,55%	0,19%
67	Hizmet bedellerinin altında iş alanlar teşhir edilsin.	1	0,55%	0,19%
68	Mimarlar Odası kurumlarla mimar arasında kolaylaştırıcı ve uzlaştırıcı işlev üstlenmelidir.	1	0,55%	0,19%
69	Mesleki Denetim Bedelini denetimi isteyen kurum (M.O. ve/veya belediye) ödesin.	1	0,55%	0,19%
70	Mesleki Denetim Bedelleri Şubelerde kalsın; merkeze gönderilmesin.	1	0,55%	0,19%
71	Serbest Mimarlık Hizmet bedelleri Genel Kurulda seçilecek komisyonla belirlenmeli.	1	0,55%	0,19%
72	Mesleki Denetim Bedelleri sık kademeli maktu olmalı.	1	0,55%	0,19%
73	Fatura denetiminin yapılması veya yapılmamasına BTB sahibi yerel mimarlar karar versin.	1	0,55%	0,19%

Bu tablodan anlaşılacağı üzere Danışma Kurulu üyelerinin öncelikli olarak önerdikleri konular arasında KDV oranının ve mesleki denetim bedellerinin düşürülürken fatura denetiminin mevcut haliyle devam etmesi olduğu görülebilir. Bunun yanında Fatura denetiminin usulüyle ilgili önerilerinde öncelikler arasında sıralandığı gözlenebilir. Bunlar arasında kademeli fatura ve koçanla fatura denetimi gibi önerilerin yanısıra, denetimin Maliye tarafından yapılması önerileri de yer almıştır. Serbest mimarlık hizmet bedellerinin düşürülmesi de bir grup Danışma Kurulu üyesince öncelikli olarak önerilmiştir. Öneriler arasında meslek etiğinin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması da vurgulanmıştır.

Mesleki Denetim Bedelleri

Mesleki denetim bedeli ile ilgili olarak yapılan frekans analizinde Danışma Kurulu üyelerinin görüşlerinin aşağıdaki gibi şekillendiği görülmektedir.

ÖNERİ	KATILIM (%)
Mesleki denetim bedelleri uygundur	7.14
Mesleki denetim bedeli ile ilgili diğer öneriler	16.48
Mesleki denetim bedelleri düşürülsün	29.12
Mesleki denetim bedelleri hakkında görüş bildirmeyenler	47.26
	%100

Mesleki denetim bedelleri hakkında görüş bildirmeyen Danışma Kurulu üyeleri dışında bir grup üyenin mesleki denetim bedellerinin düşürülmesi konusunda öneriler geliştirdiğini ve diğer bir grup üyenin de mesleki denetim bedelinin alınmasıyla ilgili usul konusunda öneriler geliştirdiği görülmektedir. Bu öneriler arasında önceliği mesleki denetim bedellerinin proje alanlarıyla orantılı olması ve bölge katsayısı uygulanması yer almaktadır.

Faturanın Oda Tarafından Denetlenmesi

Faturanın Oda tarafından denetlenmesi konusunda Danışma Kurulu üyelerinin görüşleri frekans analizi ile irdelendiğinde aşağıdaki tablo ortaya çıkmaktadır:

ÖNERİ	KATILIM (%)
Fatura denetim ile ilgili diğer öneriler	6.0
Fatura denetim ile ilgili görüş bildirmeyenler	12.6
Fatura denetimi yapılmasın	17.0
Fatura denetimi yapılması devam etsin	64.4
	%100

Fatura denetimi ile ilgili Danışma Kurulu üyelerinin önemli bir kısmının denetimlerin devam etmesini önerdiği açıkça izlenmektedir. Çalıştay sürecinde fatura denetiminin usulüyle ilgili çeşitli öneriler katılımcılar tarafından geliştirilmiştir. Bunlar arasında yapılan analizlere göre öncelik sırası ile şu önerilerin geliştirildiği belirlenmiştir:

1. Kademeli fatura denetiminin yapılması,
2. Proje ücretlerinin banka yoluyla tahsisinin sağlanması ve Oda tarafından denetlenmesi,
3. Faturaların koçanlarıyla birlikte denetlenmesi,
4. Denetlenen faturaların Maliyeye iletilmesi,
5. Fatura denetiminin yıl sonu tüm işler üzerinden yapılması

KDV Oranı

2007 Danışma Kurulu çalıştayında önemli bir sorun alanı olarak belirlenen KDV oranları aynı şekilde 2008 Danışma Kurulu üyelerince de önemli bir alan olarak belirlenmiştir. Danışma Kurulu katılımcılarının önerileri incelendiğinde önemli bir bölüm üyenin KDV oranlarını yüksek bulduğunu ve bu oranların düşürülmesi için Odanın çalışma yapmasını önerdiğini görebiliriz. Bu çerçevede Odanın İcra kurullarına bu önerinin öncelikli olarak iletilerek değerlendirilmesi önemli görülmüştür. Bu konuda sonuca odaklı (KDV oranının düşürülmesi) eylem planları Danışma Kurulu'nca önemle ve öncelikle tavsiye edildiği yorumlanabilir.

Sonuç:

Mesleki denetim bedellerinin ve KDV oranlarının düşürülmesi, fatura denetiminin devamı gibi önerileri Danışma Kurulu üyelerinin önemli bir bölümünün desteklediğini bununla beraber uygulama için çeşitli önerilerin geliştirildiği analiz edilmiştir. Geliştirilen önerilerin önemli bir bölümünün etik ve mevcut yasa ve mevzuata uygun olduğu bulgusu da önemli bir göstergedir. Meslek pratiğinin daha sağlıklı zeminlere taşınması için oluşturulan önerilerin öncelik sıralamalarına göre değerlendirilmeleri önemlidir.

3. Sürekli Mesleki Gelişim Sürecine İlişkin Sorunlar;

- Üniversitelerde verilen mimarlık eğitiminin yetersizliği, yeni mezunlara staj zorunluluğu,
- İnternet üzerinden eğitim olanaklarının sağlanması,
- Mesleki deneyim ve üretimin kredilendirilme koşulları içinde değerlendirilmesi,
- Eğitimlerin çeşitlenmesi,
- Tüm üyeleri kapsamaması,
- SMG bedellerinin değerlendirilmesi,
- SMG'nin büro tescil belgesi için ön koşul olması.

Öneriler çerçevesinde 3. oturumda çalışılması planlanan öncelikli alanlar aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır:

1. Üniversitelerde verilen mimarlık eğitiminin yetersizliği, yeni mezunlara staj zorunluluğu,
2. İnternet üzerinden eğitim olanaklarının sağlanması,
3. Mesleki deneyim ve üretimin kredilendirilme koşulları içinde değerlendirilmesi ve SMG'nin büro tescil belgesi için ön koşul olması,
4. Eğitimlerin çeşitlenmesi, geliştirilmesi tüm üyeleri kapsamaması,
5. SMG bedellerinin değerlendirilmesi,

Çalıştayda yapılan 3. oturum sonucunda toplam öneri sayısı ve sınıflandırma sonucu ortaya çıkan öneri grupları sayısı, değerlendirilen mimar grupları sayısı aşağıda belirtilmiştir:

Oturum numarası	: 3. oturum
Değerlendirilmeye alınan mimar grubu sayısı	: 47 grup
Sınıflandırılmış Öneri Grubu sayısı	: 5 ana öneri
Toplam Yazılmış Öneri Sayısı	: 184 öneri

Yöntem:

Çalıştayın 3. Oturumunda oluşturulan 47 grup gelişim/çözüm önerileri üretmek üzere yukarıdaki konularda ortak çalışma yapmışlardır. Bu çalışmaların sonucunda çıkan öneriler de frekans analizi yapılarak aşağıda verilmiştir.

Sonuçlar:

Yapılan inceleme sonucunda yukarıda belirtilen 6 ana grup altında toplanan öneriler incelenmiş ve her grubun altında çıkan öneriler frekans sıklıkları göz önüne alınarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir

1. Mesleki deneyim ve üretimin kredilendirilme koşulları içinde değerlendirilmesi ve SMG'nin büro tescil belgesi için ön koşul olması ile ilgili öneriler,

- SMG büro tescil belgesi için ön koşul olmaması,
- SMG nin zorunlu olarak devam etmesi ve tüm üyeleri kapsamaması,
- Güncel mimarlık ortamında tartışılan konuların (yönetmeliklerden kaynaklanan güncel sorunlar sığınak ve bodrum vs gibi) teknik bilginin gelişmesini gerektiren konuların SMG eğitim konuları ile paralelliğinin sağlanması,
- Seminerlerin Temsilciliklerde de gerçekleştirilmesi,
- Kamu çalışanlarını da kapsamaması, SMG eğitimleri için zorunluluk getirilmesi,
- Mesleği fiilen yapanlarla yapmayanlar için aynı kredi oranlarının olmaması. Örneğin 15 yıl boyunca mimarlık mesleğini yapanın da, 1 yıllık bir yeni mimarın da 15 kredi almaması. Aranılan kredi oranının yıllara göre azaltılması,
- SMG eğitimlerinin firmaların kendi tanıtımları ve reklam amaçları doğrultusunda olmasının engellenmesi. Ayrıca bu eğitimleri sunan kişilerin daha dikkatli ve özenli seçilmesi,
- Konuların slayt vs gibi örneklerin yanı sıra somut örneklerle güçlendirilmesi ve uygulama olanaklarının yaratılmasına yönelik önerilerdir.

2. Üniversitelerde verilen mimarlık eğitiminin yetersizliği, yeni mezunlara staj zorunluluğu ile ilgili öneriler;

- Öğretim görevlilerinin donanımının artırılması, akademisyenlerle beraber çalışan uygulama sürecinde mimarların okullarda çalışmasının sağlanması,
- Yeni mezunlara staj zorunluluğu olması ve resmi kurumlara da yeni mezunlara staj olanağı sağlamaları için zorunluluk getirilmesi,
- Üniversitelerde mimarlık eğitiminde verilen standart dersler haricinde uygulama koşul ve şartlarının öğretilmesi. Resmi daire ve kurumlarda iş yapabilmenin öğretilmesi,
- Yeni mezun mimarların teori hariç diğer pratiğe dayalı konularda kanun, yönetmelik, mevzuat, konularında zorunlu eğitime tabi olması,
- SMG eğitimlerinin ehil kişilerce yapılıp sınavların da gerekiyorsa akademik kişilerce yapılması.
- Yeni mezun mimara büro tescil belgesi verilmeden önce staj zorunluluğunun getirilmesi,
- Yeni mezun mimarlara belli bir piyasa tecrübesi olmadan BTB verilmemesi, mezuniyet sonrası 1-3 yıl staj zorunluluğu getirilmesi.
- Mimarlık eğitiminin 4 yılın sonunda 2 yıl daha uygulanmaya yönelik devam etmesi bu yetersizliği giderilmesi.
- Mezun olduktan sonra da en az bir yıl ciddi staj eğitimi alınması. Avan proje ölçeğinden daha detaylı çalışmalar yaptırılması, na ilişkin önerilerdir.

3. Eğitimlerin çeşitlenmesi, geliştirilmesi tüm üyeleri kapsamaması konusunda ilgili öneriler;

- Danışma Kurulu çalıştaylarının yılda en az 4 kez yapılması. Alınan tavsiye kararlarının uygulamaya geçirilmesi konusunda hassasiyet ve bilgilendirme sağlanması,
 - Oda'da başka mühendis grupları ile ilgili danışma bilgilendirme toplantılarının yapılması,
 - İhtisaslaşmanın olması,
 - Mesleki deneyim ve üretimin kredilendirme koşulları içinde kademeli olarak değerlendirilmesi. (20 yıllık deneyimli mimar için 5 – 8 kredi olabilir. Yeni mezun ile bir tutulmaması)
 - Sadece serbest çalışanları değil tüm mimarları kapsayan eğitim programları yapılması,
 - Eğitimlerin çeşitlenmesi; diğer meslek gruplarından (inşaat müh, makine müh. vb) da eğitimler verilmesi (güçlendirme, çelik proje çözümü vb). Malzeme, detay çözümlerinin analizleri ile ilgili eğitim yapılması, ayrıca akademik kadroların yanı sıra, uygulamacıların da eğitime aktif olarak katılması,
- na ilişkin önerilerdir.

4. SMG bedellerinin değerlendirilmesi konusunda ki öneriler;

- Ücretlerin düşürülmesi – kaldırılması,
- Büro tescil belgelerinin, SMG eğitimlerinin bedelsiz olması bunun için gerekirse BTB sahibi mimarların aidatlarının yükseltilmesi,
- SMG etkinliklerinden alınan ücretlerin, üyelerden değil Oda bütçesinden ya da sponsorlar tarafından karşılanması gibi önerilerdir.

5. İnternet üzerinden eğitim olanaklarının sağlanması ile ilgili öneriler;

- İnternet üzerinden eğitim olanakları sağlanması, tüm üyelerin Oda'daki eğitim ve etkinliklere katılabilmesi,
- Mimari çizim programlarının çeşitlendirilerek sürekliliğinin sağlanması, internet üzerinden eğitim olanaklarının desteklenmesi,
- İmar Kanunu ve uygulamayı yönlendiren, genelge, görüşler, tüzük vb gibi gelişmeler konusunda üyelerin değişim konusunda bilgilendirilmesi, internet sitesinin geliştirilmesi (veri bankası, kütüphane, ders notları, ürünler, kredi bilgileri)'ne yönelik önerilerdir.

ÖNERİ ÖNCELİK SIRASI	ÖNERİ GRUPLARI	KONUyla İLGİLİ ÖNERİ SAYISI	KATILIM İÇİNDEKİ AĞIRLIĞI
1	Mesleki deneyim ve üretimin kredilendirilme koşulları içinde değerlendirilmesi ve SMG'nin büro tescil belgesi için ön koşul olmaması	62	34%
2	Üniversitelerde verilen mimarlık eğitiminin yetersizliği, yeni mezunlara staj zorunluluğu getirilmesi	52	28%
3	Eğitimlerin çeşitlenmesi, geliştirilmesi, tüm üyeleri kapsamaması	28	15%
4	SMG bedellerinin değerlendirilmesi	24	13%
5	İnternet üzerinden eğitim olanaklarının sağlanması	18	10%
TOPLAM		184	100

3. Oturumda öneri sayılarının konulara göre dağılımı:

Sonuç:

SMG nin BTB için ön koşul olması, lisans eğitimine entegre veya sonrasında bir stajın meslek pratiği için zorunlu hale getirilmesi, üniversitelerdeki eğitime uygulamanın da dahil edilmesi, eğitimlerin çeşitlendirilmesi ve ehil kişiler tarafından yürütülmesi, internet üzerinden eğitim olanaklarının oluşturulması, SMG bedellerinin finansı konusunda çeşitli öneriler geliştirilmiştir. SMG çalışmalarının devamının çoğunlukla önerildiği, kredilendirme ve ücret konularının üzerinde çalışılması konusunda önerilerin geliştirildiği analiz edilmektedir.